

Z A K O N

O KINEMATOGRAFIJI

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuje se opšti interes u oblasti kinematografije, način ostvarivanja opšteg interesa u oblasti kinematografije, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje kinematografskih delatnosti.

Član 2.

Kinematografiju, u smislu ovog zakona, čine produkcija, distribucija i javno prikazivanje kinematografskog dela.

Delatnosti koje doprinose razvoju kinematografije jesu: obrazovanje i širenje filmske kulture, unapređenje autorskog, teorijskog i kritičkog odnosa prema kinematografiji i popularisanje filmskih i drugih audio-vizuelnih dela koja čine istoriju srpske kinematografije.

Član 3.

Pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) kinematografsko delo je film, odnosno videogram, odnosno audio-vizuelno delo bilo koje dužine, bez obzira na nosač (vrstu podloge) na kojoj je snimljeno, posebno igrani, dokumentarni i animirani filmovi koji su namenjeni bioskopskom prikazivanju;

2) autor je fizičko lice koje je stvorilo originalno kinematografsko autorsko delo;

3) producent je pravno lice ili preduzetnik registrovan za organizovanje i finansiranje produkcije kinematografskog dela;

4) distribucija je ovlašćeno stavljanje u promet kinematografskog dela;

5) distributer je pravno lice ili preduzetnik registrovan za obavljanje delatnosti distribucije kinematografskog dela;

6) prikazivač kinematografskog dela je pravno lice ili preduzetnik registrovan za obavljanje delatnosti javnog prikazivanja;

7) javno prikazivanje je ovlašćeno prikazivanje kinematografskog dela putem odgovarajućih tehnologija i tehničkih uređaja, dostupno građanima pod jednakim uslovima u javnim prostorijama, odnosno javnim prostorima.

Drugi izrazi koji se koriste u ovom zakonu, a koji se odnose na intelektualnu svojinu, elektronske medije i telekomunikacije imaju značenje utvrđeno zakonima koji uređuju te oblasti.

Član 4.

Domaće kinematografsko delo, u smislu ovog zakona, jeste kinematografsko delo koje je proizveo domaći producent, i koje ispunjava najmanje tri od sledećih uslova:

- 1) da je delo snimljeno na srpskom jeziku ili na jeziku pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srbiji;
- 2) da su većina članova autorske ekipe (reditelj, scenarista, kompozitor, direktor fotografije i montažer) državljani Republike Srbije;
- 3) da su najmanje 90% članova filmske ekipe (filmski glumci i filmski radnici) državljani Republike Srbije;
- 4) da je delo sa tematikom iz kulturnog prostora Republike Srbije;
- 5) da je delo u celini ili pretežno snimljeno na teritoriji Republike Srbije.

Član 5.

Koprodukciono kinematografsko delo, u smislu ovog zakona, jeste delo u čijem sufinansiranju, pored producenta iz Republike Srbije, učestvuje jedan ili više partnera iz drugih zemalja.

Koprodukciono kinematografsko delo može biti većinsko (bilateralno i multilateralno) koprodukciono kinematografsko delo i manjinsko (bilateralno i multilateralno) koprodukciono kinematografsko delo.

Većinsko koprodukciono kinematografsko delo, pored uslova iz stava 1. ovog člana, mora da ispunjava sledeće uslove:

1) u slučaju bilateralnog koprodukcionog kinematografskog dela – učešće većinskog partnera ne sme da bude više od 80% ukupnih troškova proizvodnje kinematografskog dela;

2) u slučaju multilateralnog koprodukcionog kinematografskog dela – većinski partner učestvuje sa 30 – 70% ukupnih troškova proizvodnje kinematografskog dela.

Manjinsko koprodukciono kinematografsko delo, pored uslova iz stava 1. ovog člana, mora da ispunjava sledeće uslove:

1) u slučaju bilateralnog koprodukcionog kinematografskog dela – učešće manjinskog partnera ne može biti manje od 20% ukupnih troškova proizvodnje kinematografskog dela;

2) u slučaju multilateralnog koprodukcionog kinematografskog dela – učešće manjinskog partnera ne može biti manje od 10% ukupnih troškova proizvodnje kinematografskog dela.

Član 6.

Strano kinematografsko delo, u smislu ovog zakona, jeste kinematografsko delo koje ne ispunjava uslove za status domaćeg kinematografskog dela iz člana 4. ovog zakona, odnosno uslove za status koprodukcionog kinematografskog dela iz člana 5. ovog zakona, a koje je za račun stranih pravnih ili fizičkih lica (stranog producenta odnosno domaćeg koproducenta) delom ili u celini proizvedeno u Republici Srbiji, sredstvima stranih pravnih ili fizičkih lica.

Član 7.

Radi podsticanja stranih producenta da u Republici Srbiji proizvode strana kinematografska dela iz člana 6. ovog zakona i koprodukciona dela iz člana 5. ovog zakona stranom producentu isplaćuju se iz budžeta Republike Srbije, u skladu sa sredstvima obezbeđenim u budžetu Republike Srbije, do 20% ukupno utrošenih sredstava za snimanje filma na teritoriji Republike Srbije, u skladu sa posebnim aktom Vlade.

Član 8.

Delatnošću proizvodnje, distribucije i javnog prikazivanja kinematografskog dela mogu da se bave pravna lica i preduzetnici registrovani za obavljanje kinematografskih delatnosti.

Član 9.

Odredbe ovog zakona ne odnose se na proizvodnju i prikazivanje kinematografskih dela koja proizvode pravna lica, preduzetnici i fizička lica za ličnu, namensku ili nekomercijalnu upotrebu.

II. OPŠTI INTERES U OBLASTI KINEMATOGRAFIJE

Član 10.

Opšti interes u oblasti kinematografije, u smislu ovog zakona, jeste:

- 1) očuvanje kontinuiteta, slobode i raznovrsnosti kinematografskog stvaralaštva;
- 2) podsticanje domaćeg filmskog umetničkog stvaralaštva;
- 3) podsticanje proizvodnje domaćih i stranih kinematografskih dela u Republici Srbiji;
- 4) podsticanje distribucije i javnog prikazivanja u oblasti kinematografskog stvaralaštva;
- 5) podsticanje obnove, održavanja i standardizacije bioskopske mreže;
- 6) podsticanje razvoja tehničke baze kinematografije Republike Srbije i uvođenja informatičkih tehnologija i modernizacija u oblasti kinematografije;
- 7) uvođenje objedinjenog elektronskog informatičkog centra distribucije i prodaje bioskopskih ulaznica;
- 8) podsticanje i očuvanje kulturnog identiteta domaćeg kinematografskog stvaralaštva;
- 9) ostvarivanje prava na kulturnu posebnost u oblasti kinematografije pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srbiji;
- 10) unapređenje međunarodne saradnje i integracije domaće kinematografije u evropske i svetske programe razvoja kinematografije;
- 11) podsticanje kulturne raznolikosti u oblasti kinematografije;
- 12) podsticanje predstavljanja domaćih kinematografskih dela na začajnim međunarodnim manifestacijama.

Sredstva za ostvarivanje opšteg interesa u oblasti kinematografije obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Član 11.

Radi ostvarivanja opšteg interesa iz člana 10. ovog zakona donosi se Program aktivnosti za ostvarivanje opšteg interesa u oblasti kinematografije (u daljem tekstu: Program).

Program utvrđuje Vlada, na predlog ministra nadležnog za kulturu, najkasnije do kraja tekuće godine za narednu godinu, u skladu sa sredstvima obezbeđenim u budžetu Republike Srbije.

Program posebno sadrži:

- 1) prioritete u finansiranju filmske produkcije (igrani, dokumentarni, dečiji, debitanski film);
- 2) načine za podsticanje koprodukcija;
- 3) sadržaje i postupke za širenje i osavremenjivanje distributerske i prikazivačke mreže;
- 4) mere za popularizaciju i plasman domaćeg filma u inostranstvu;
- 5) sadržaj i formu obeležavanja značajnih jubileja filmske umetnosti;
- 6) oblike podrške domaćim filmskim organizacijama, festivalima i manifestacijama;
- 7) druge mere za stimulisanje proizvodnje, distribucije i javnog prikazivanja kinematografskih dela.

Akt o utvrđivanju Programa objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Član 12.

Producent kinematografskog dela finansiranog ili sufinansiranog sredstvima iz budžeta Republike Srbije i Jugoslovenska kinoteka su u obavezi da organizatoru manifestacije od značaja za kulturu Republike Srbije, koju je podržalo ministarstvo nadležno za kulturu, bez naknade ustupe kopiju kinematografskog dela za učešće na toj manifestaciji.

III. FILMSKI CENTAR SRBIJE

Član 13.

Stručne poslove u oblasti kinematografije i druge stručne poslove utvrđene ovim zakonom obavlja Filmski centar Srbije (u daljem tekstu: Centar).

Centar je ustanova kulture koja obavlja delatnost u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne službe.

Osnivač Centra je Republika Srbija.

Osnivačka prava u ime Republike Srbije vrši Vlada.

Centar ima svojstvo pravnog lica.

Sedište Centra je u Beogradu.

Član 14.

Sredstva za rad Centra obezbeđuju se iz:

- 1) budžeta Republike Srbije;
- 2) prihoda koje ostvari pružanjem usluga na tržištu;
- 3) donacija, dobrotvornih priloga i sponzorstava;
- 4) drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Član 15.

Nadzor nad zakonitošću rada Centra vrši ministarstvo nadležno za poslove kulture (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Centar podnosi Ministarstvu godišnji izveštaj o svom radu i godišnji izveštaj o stanju u kinematografskoj delatnosti u Republici Srbiji na osnovu podataka iz

Jedinstvene evidencije o kinematografskim delatnostima u Republici Srbiji, koju vodi u skladu sa ovim zakonom.

Član 16.

Sredstva utvrđena za finansiranje ili sufinansiranje opšteg interesa koji se ostvaruje u skladu sa Programom, koriste se na osnovu javnog konkursa.

Sredstva iz stava 1. ovog člana mogu da se dodeljuju:

- 1) kao trajno (bespovratno) učešće u finansiranju ili sufinansiranju projekata u oblasti kinematografije;
- 2) kao finansijska podrška za realizaciju određenim projektima, uz povraćaj sredstava srazmerno učešću.

Član 17.

Dva puta godišnje, Centar raspisuje i sprovodi javni konkurs radi prikupljanja predloga za finansiranje ili sufinansiranje projekata proizvodnje domaćih filmova. Javni konkursi za finansiranje ili sufinansiranje projekata za druge oblasti kinematografije raspisuju se najmanje jednom godišnje.

Konkurs je otvoren mesec dana od njegovog raspisivanja.

Predlog odluke o izboru projekata po raspisanom javnom konkursu donosi komisija koju obrazuje Centar. Komisija se sastoji od pet članova iz reda istaknutih umetnika i stručnjaka u oblasti kinematografije.

Komisija iz stava 3. ovog člana utvrđuje predlog odluke u roku od 60 dana od dana završetka javnog konkursa iz stava 1. ovog člana.

Na osnovu predloga konkursne komisije Upravni odbor Centra donosi odluku o izboru projekata i dodeli sredstava za finansiranje i sufinansiranje izabranih projekata u roku od 15 dana od donošenja predloga komisije.

Poslove sprovođenja konkursa i donošenja odluke o izboru projekata Centar vrši kao poverene.

Protiv odluke iz stava 5. ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.

Kriterijumi za izbor projekata u kinematografiji koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije su sledeći:

- 1) originalnost, autentičnost ideje, teme i sadržaja scenarija;
- 2) inovativnost, ubedljivost scenarija i doprinos razvoju filmskog jezika;
- 3) narativna struktura scenarija, karakterizacija likova i uverljivost dijaloga;
- 4) ocena doprinosa značaju domaće kinematografije;
- 5) doprinos scenarija u predstavljanju duha vremena;
- 6) očekivana privlačnost filma za domaći i međunarodni kulturni prostor;
- 7) uspešnost prethodnih filmskih projekata reditelja filma (gledanost, učešće na festivalima, nagrade);
- 8) izvodljivost projekta: budžet, složenost snimanja, plan i termini snimanja;
- 9) učešće stranih producenata u projektu.

Ministar uređuje bliže kriterijume i merila za izbor projekata u kinematografiji koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije.

Na način raspisivanja i sprovođenja javnog konkursa, sadržaj ugovora o finansiranju ili sufinansiranju projekta, način praćenja izvršenja ugovora, kao i druga pitanja od značaja za sprovođenje konkursa koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje oblast kulture.

IV. PODSTICANJE DOMAĆE KINEMATOGRAFIJE

Član 18.

Sredstva za podsticanje domaće kinematografije obezbeđuju se:

- 1) iz budžeta Republike Srbije;
- 2) 1,5% od ukupno ostvarene mesečne pretplate za Radiodifuznu ustanovu Srbije Radio televizija Srbije (RTS);
- 3) 20% sredstava ostvarenih od naknade koju emiteri, u skladu sa zakonom kojim se uređuje radiodifuzija, plaćaju Republičkoj radiodifuznoj Agenciji (RRA) za dobijeno pravo za emitovanje programa, najkasnije do 31. marta tekuće godine od sredstava ostvarenih u prethodnoj godini;
- 4) 10% sredstava ostvarenih od naknade koju javni telekomunikacioni operatori plaćaju Republičkoj agenciji za elektronske komunikacije (RATEL) za dobijeno pravo za izgradnju, posedovanje ili eksploataciju javne telekomunikacione mreže, odnosno za pružanje javne telekomunikacione usluge, sredstva ostvarena od naknade za korišćenje i dodelu radio frekvencija, sredstva ostvarena po osnovu izdavanja sertifikata, kao i sredstva ostvarena na ime troškova tehničkog pregleda i drugih troškova izdavanja dozvola, uplaćenih najkasnije do 31. marta tekuće godine od sredstava ostvarenih u prethodnoj godini;
- 5) priloga, donacija, poklona i pomoći od domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica;
- 6) iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 19.

Sredstva iz člana 18. tač. 3) – 6) ovog zakona osim sredstava koja se obezbeđuju iz budžeta Republike Srbije, uplaćuju se na poseban račun Centra.

V. JEDINSTVENA EVIDENCIJA O KINEMATOGRAFSKIM DELATNOSTIMA U REPUBLICI SRBIJI

Član 20.

Centar, kao povereni posao, vodi Jedinstvenu evidenciju o kinematografskim delatnostima u Republici Srbiji (u daljem tekstu: Evidencija).

Evidencija se vodi radi formiranja baze podataka kao osnove za utvrđivanje strategije razvoja domaće kinematografije i preduzimanje konkretnih mera ekonomske i kulturne politike u oblasti kinematografije.

Evidencija obuhvata sledeće podatke:

- 1) o kinematografskoj produkciji:

(1) proizvedena kinematografska dela (naziv, producent, reditelj, direktor fotografije, montažer, kompozitor, nosioci glavnih uloga, scenograf, kostimograf, glavni animator, dužina, vrsta podloge na kojoj je snimljeno, godina proizvodnje, u daljem tekstu: osnovni podaci),

(2) proizvedena kinematografska dela sufinansirana sredstvima iz budžeta Republike Srbije (uz osnovne podatke, oblik sufinansiranja),

(3) proizvedena kinematografska dela sufinansirana sredstvima iz evropskih fondova (uz osnovne podatke, naziv fonda i oblik stimulacije),

(4) proizvedena kinematografska dela u svim oblicima koprodukcije (uz osnovne podatke koproducenta, zemlja);

2) o distribuciji kinematografskih dela:

(1) sva uvezena i javno prikazana kinematografska dela (uz osnovne podatke, zemlju porekla),

(2) sva izvezena kinematografska dela (uz osnovne podatke, zemlja u koju se izvozi);

3) o prikazivanju kinematografskih dela:

(1) stalni bioskop (mesto, adresa, kontakti, vrsta i marka opreme za reprodukciju, broj sedišta, oblik vlasništva),

(2) povremeni bioskop - polivalentni objekti kulture (mesto, adresa, kontakti, vrsta i marka opreme za reprodukciju, broj sedišta, oblik vlasništva);

4) o komplementarnim delatnostima kinematografije:

(1) filmski festivali u zemlji (kategorija, mesto, organizator, broj prikazanih filmova, dobitnici nagrada),

(2) učešće domaćeg filma na međunarodnim filmskim festivalima (naziv filma, godina proizvodnje, naziv festivala, zemlja, osvojene nagrade),

(3) reprezentativna filmska udruženja (naziv, sedište, kontakti, delatnost),

(4) nagrade u oblasti kinematografije (republičke, strukovne),

(5) časopisi u oblasti kinematografije (ime, izdavač, dinamika izlaženja),

(6) podaci o restauraciji domaćih filmova (uz osnovne podatke o filmu i koja ustanova je izvršila restauraciju).

Sadržinu i način vođenja Evidencije iz st. 1, 2. i 3. ovog člana, kao i način pribavljanja i korišćenja podataka i obrasce na kojima se podnose podaci uređuje Ministar.

Član 21.

Pravno lice i preduzetnik koji obavljaju kinematografskih delatnosti dužni su da redovno dostavljaju odgovarajuće podatke za potrebe vođenja Evidencije.

Član 22.

Pravna lica i preduzetnici koji obavljaju kinematografske delatnosti dužni su da prijave promenu podataka iz Evidencije u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

VI. PODSTICAJ FILMSKOM PROGRAMU

Član 23.

Javno prikazivanje domaćeg i koprodukcionog kinematografskog dela finansiranog ili sufinansiranog sredstvima iz budžeta Republike Srbije započinje u bioskopima i na filmskim festivalima.

Drugi ovlašćeni prikazivači dela iz stava 1. ovog člana mogu javno prikazivati po isteku roka od šest meseci od dana početka javnog prikazivanja u bioskopima i na filmskim festivalima.

Član 24.

Bioskopi koji na svom redovnom godišnjem programu imaju preko 30% od ukupnih sati projekcija, domaćih i evropskih kinematografskih dela, mogu ostvariti pravo na stimulaciju programa i modernizaciju uslova za prikazivanje, na osnovu godišnjeg konkursa Centra, u skladu sa članom 17. ovog zakona.

Član 25.

Prikazivači kinematografskih dela dužni su da prodaju bioskopske ulaznice koje sadrže svoj broj i naziv filma.

Prodaja bioskopskih ulaznica mora biti kompjuterizovana i vrši se na način tako da obezbeđuje da, se svi podaci o broju prodatih bioskopskih ulaznica za svaki pojedinačno prikazani film slivaju u elektronski informatički centar Centra.

VII. ZAŠTITA MALOLETNIKA I ZABRANA DISKRIMINACIJE, PODSTICANJE NASILJA I VREĐANJE LJUDSKOG DOSTOJANSTVA

Član 26.

Ako sadržina kinematografskog dela može da naškodi moralnom, fizičkom ili mentalnom razvoju maloletnika, pravno lice odnosno preduzetnik, koji obavlja kinematografske delatnosti dužan je da prilikom stavljanja u promet ili javnog prikazivanja tog kinematografskog dela istakne oznaku da se delo ne preporučuje licima mlađim od sedam, četrnaest odnosno osamnaest godina, u zavisnosti od kategorije tog dela.

Uputstvo o načinu izvršavanja obaveza iz stava 1. ovog člana, donosi Centar.

Javno prikazivanje kinematografskog dela čija sadržina teško ugrožava fizički, mentalni ili moralni razvoj maloletnika, zabranjeno je.

Posao iz stava 2. ovog člana Centar obavlja kao povereni posao.

Član 27.

Zabranjeno je stavljanje u promet i javno prikazivanje kinematografskog dela kojim se zagovara ili podstiče diskriminacija, mržnja ili nasilje protiv lica ili grupe lica zbog njihovog pripadanja ili nepripadanja nekoj rasi, veri, naciji, etničkoj grupi, polu, zbog njihove seksualne opredeljenosti ili nekom drugom ličnom svojstvu.

Kinematografskom delu sa pornografskim sadržajem ili sadržajem kojim se zagovara ili podstiče nasilje i otvoreno vređaju ljudsko dostojanstvo može se izreći mera zabrane javnog prikazivanja.

Član 28.

Odluku o zabrani stavljanja u promet i javnog prikazivanja kinematografskog dela iz člana 26. stav 3. i člana 27. ovog zakona u prvom stepenu donosi viši sud, na predlog javnog tužioca.

Član 29.

Postupak po predlogu za zabranu stavljanja u promet i javnog prikazivanja kinematografskog dela iz člana 26. stav 3. i člana 27. ovog zakona hitan je.

Pretres se mora održati u roku od tri dana od dana prijema predloga.

Pretres se može održati i bez prisustva uredno pozvanih stranaka, na šta se stranke u pozivu na pretres izričito upozoravaju.

Član 30.

Rešenje po predlogu za zabranu sud donosi odmah po završenom pretresu, a predsednik veća objavljuje ga bez odlaganja.

Rešenje se mora pismeno izraditi i njegov overeni prepis dostaviti strankama u roku od tri dana od dana objavljivanja.

Član 31.

Žalba protiv rešenja prvostepenog suda po predlogu za zabranu podnosi se u roku od tri dana od dana dostavljanja overenog prepisa rešenja.

Žalba se ne dostavlja protivnoj strani na odgovor.

Blagovremenu i dozvoljenu žalbu, zajedno sa svim spisima, prvostepeni sud dostavlja drugostepenom sudu u roku od dva dana od dana prijema žalbe.

Drugostepeni sud može pozvati i saslušati stranke.

Drugostepeni sud odlučuje o žalbi u roku od tri dana od dana prijema žalbe sa spisima.

Član 32.

Ako ovim zakonom nije drugačije određeno, u postupku za zabranu stavljanja u promet i javnog prikazivanja kinematografskog dela iz člana 26. stav 3. i člana 27. ovog zakona shodno se primenjuju odgovarajuće odredbe Zakonika o krivičnom postupku.

VIII. NADZOR

Član 33.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

IX. KAZNE NE ODREDBE

Član 34.

Novčanom kaznom od 300.000,00 dinara do 2.000.000,00 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice koje obavlja kinematografske delatnosti, ako:

1) ne dostavi podatke potrebne za vođenje Evidencije na propisani način (čl. 21. i 22);

2) prodaje bioskopske ulaznice čiji sadržaj nije usklađen sa sadržajem propisan članom 25. ovog zakona;

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. tač. 1) i 2) ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara.

Uz kaznu za prekršaj iz stava 1. ovog člana može se izreći zaštitna mera zabrane vršenja kinematografske delatnosti pravnom licu u trajanju od jedne do tri

godine, odnosno zaštitna mera zabrane vršenja određenih poslova odgovornom licu u trajanju do jedne godine i zaštitna mera javnog objavljivanja presude.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35.

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 36.

Pravna lica i preduzetnici koji su počeli sa obavljanjem kinematografske delatnosti pre stupanja na snagu ovog zakona, dužni su da dostave odgovarajuće podatke potrebne za vođenje Evidencije u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 37.

Pravna lica i preduzetnici koji obavljaju kinematografske delatnosti dužni su da u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona.

Član 38.

Centar nastavlja rad u skladu sa odredbama ovog zakona, i dužan je da uskladi svoju organizaciju, akte i poslovanje sa odredbama ovog zakona, u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 39.

Danom početka primene ovog zakona prestaje da važi Zakon o kinematografiji („Službeni glasnik RS”, br. 46/91, 53/93 – dr. zakon, 56/93 – US, 67/93 – dr. zakon, 47/94 – dr. zakon, 48/94 – dr. zakon i 101/05 – dr. zakon).

Član 40.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjivaće se po isteku šest meseci od dana stupanja na snagu.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje zakona sadržan je u odredbama člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, kojim je propisano da Republika Srbija, pored ostalog, uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti kulture.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Analiza sadašnjeg stanja

Danas su odnosi u oblasti kinematografije regulisani Zakonom o kinematografiji iz 1991. godine („Službeni glasnik RS”, br. 46/91, 53/93, 56/93, 67/93, 47/94, 48/94 i 101/05). Međutim, društveno-ekonomske promene i tehnološki razvoj su bitno uticali na promenu tih odnosa, tako da je važeći zakon prevaziđen, i s obzirom na to da rešavanje postojećih sistemskih problema nije bilo moguće rešiti vršenjem izmena i dopuna navedenog zakona, nametnula se potreba za donošenjem novog zakona.

Konačno, ovaj zakon ne reguliše, ili detaljno ne reguliše, niz pitanja značajnih za ovu materiju kao što su npr. jasno definisanje značenja pojedinih izraza koji se koriste u kinematografiji; jasno definisanje domaćeg kinematografskog dela, koprodukcionog dela i stranog kinematografskog dela; mogućnost posebnog stimulisanja stranih producenata da proizvode strana i koprodukciona kinematografska dela u Republici Srbiji; opšti interes u oblasti kinematografije i njegovo ostvarivanje; javni konkurs kao osnovni mehanizam prikupljanja predloga za finansiranje ili sufinansiranje opšteg interesa u oblasti kinematografije; podsticanje domaće kinematografije; podsticaj filmskom programu; zaštitu maloletnika i zabranu diskriminacije, kao i druga pitanja značajna za kinematografiju.

Problemi koje zakon treba da reši

Razlozi za donošenje Zakona o kinematografiji su neophodnost za sistemskim rešavanjem nagomilanih problema u ovoj oblasti uzrokovanih prevaziđenim zakonskim rešenjima važećeg Zakonom o kinematografiji iz 1991. godine, potreba prilagođavanja kinematografskih delatnosti i subjekata u oblasti kinematografije novonastalim društveno-ekonomskim promenama i tehnološkom razvoju, kao i potreba za jedinstvenom zakonskom regulativom koja bi obuhvatila sve osnovne i komplementarne kinematografske delatnosti, osavremenila i učinila efikasnijim načine ostvarivanja opšteg interesa u oblasti kinematografije i uvažila nastale društvene promene.

Cilj koji se donošenjem zakona postiže

Stvaranje optimalnih uslova za razvoj kinematografije u Republici Srbiji i obavljanje svih delatnosti u oblasti kinematografije, omogućavanje podsticanja i podrške razvoju svih vrsta kinematografskog stvaralaštva u Republici Srbiji, formiranje baze podataka kao osnove za utvrđivanje strategije razvoja domaće kinematografije i preduzimanje konkretnih mera ekonomske i kulturne politike u oblasti kinematografije - Jedinstvene evidenciju o kinematografskim delatnostima u Republici Srbiji, omogućavanje podsticaja filmskom programu stimulaciju programa i modernizaciju uslova za prikazivanje namenjenju bioskopima koji na svom redovnom godišnjem programu imaju preko 30%, od ukupnih sati projekcija, domaćih i evropskih kinematografskih dela, podsticanju domaćeg filmskog stvaralaštva, podsticanje uvođenja informatičkih tehnologija i modernizacija u oblasti kinematografije, razvoj kulturne industrije u oblasti kinematografije podsticanjem

stranih producenta da proizvode strana kinematografska dela i koprodukciona kinematografska dela u Republici Srbiji.

Razmatrane mogućnosti da se problem reši i bez donošenja propisa

U toku analize razmatrano je nekoliko relevantnih mogućnosti:

- status quo - ne menjanje važećeg Zakona o kinematografiji,
- izmene odnosno dopune Zakona o kinematografiji kojim bi se izvršila korekcija dela uočenih problema,
- donošenje novog zakona koji bi u potpunosti regulisao ovu oblast.

Prva opcija nije bila održiva iz razloga što nije više bilo moguće obezbediti adekvatni pravni okvir kojim bi se na jedinstven način i trajno uredile kinematografske delatnosti.

Druga opcija podrazumevala bi izmene i dopune u pogledu niza pitanja (koja sada Zakon ne reguliše, ili ne reguliše detaljno) značajnih za uređivanje oblasti kinematografije, utvrđivanje opšteg interesa u oblasti kinematografije i način njegovog ostvarivanja, poveravanje poslova koji se odnose na kinematografsku delatnost iz nadležnosti ministarstva nadležnog za kulturu Filmskom centru Srbije kao imaocu javnih ovlašćenja, obezbeđivanje podsticanja domaće kinematografije, utvrđivanje Jedinstvene evidencije o kinematografskim delatnostima u Republici Srbiji, utvrđivanje podsticaja filmskom programu, zaštita maloletnika i zabrana diskriminacije, podsticanja nasilja i vređanje ljudskog dostojanstva u kinematografiji, utvrđivanje prekršaja, kao i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona. Razlog zašto ova opcija nije izabrana je zbog činjenice da takav obim promena neminovno uzrokuje donošenje novog zakona, a ne njegovu korekciju kroz izmene i dopune.

Imajući u vidu činjenicu da je uređivanje oblasti kinematografije predmet zakonske regulative, a da su društveno-ekonomske promene i tehnološki razvoj bitno uticali na promenu odnosa u oblasti kinematografije koji su regulisani Zakonom o kinematografiji iz 1991. godine („Službeni glasnik RS”, br. 46/91, 53/93, 56/93, 67/93, 47/94, 48/94 i 101/05) u takovoj meri da je važeći zakon prevaziđen, i obzirom da rešavanje postojećih sistemskih problema nije bilo moguće rešiti vršenjem izmena i dopuna navedenog zakona, nametnula se potreba za donošenjem novog zakona.

Zašto je donošenje propisa najbolji način za rešavanje problema

Uvažavajući značaj filma kao umetničkog dela i visokog ugleda koji zauzima u međunarodnim okvirima, a suočenog sa problemima ograničenog tržišta, naša država se prema kinematografiji odnosi kao prema prioritetnoj delatnosti. U kojoj meri će država uticati na ostvarivanje osnovnog cilja u ovoj oblasti a to je razvoj kinematografskih delatnosti i u okviru toga pomagati proces razvoja svoje nacionalne a istovremeno i svetske kinematografije zavisi od konkretnih zakonskih rešenja. Uređivanje oblasti kinematografije, utvrđivanje opšteg interesa u oblasti kinematografije i način njegovog ostvarivanja, poveravanje poslova koji se odnose na kinematografsku delatnost iz nadležnosti ministarstva nadležnog za kulturu Filmskom centru Srbije kao imaocu javnih ovlašćenja, obezbeđivanje podsticanja domaće kinematografije, utvrđivanje Jedinstvene evidencije o kinematografskim delatnostima u Republici Srbiji, utvrđivanje podsticaja filmskom programu, zaštita maloletnika i zabrana diskriminacije, podsticanja nasilja i vređanje ljudskog dostojanstva u kinematografiji, utvrđivanje prekršaja, kao i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, predmet je zakonske regulative. Iz navedenih razloga ova oblast može se urediti isključivo donošenjem zakona.

III. OSNOVNI PRAVNI INSTITUTI I POJEDINAČNA REŠENJA

Osnovnim odredbama (čl. 1-9) definišu se: predmet uređivanja, definisanje kinematografije i delatnosti koje doprinose razvoju kinematografije, pojedini izrazi koji se koriste u ovom zakonu, domaće kinematografsko delo, koprodukciono kinematografsko delo, strano kinematografsko delo, podsticanja stranih producenta, subjekti obavljanja delatnosti proizvodnje, distribucije i javnog prikazivanja kinematografskog dela.

Ovim zakonom utvrđuje se opšti interes u oblasti kinematografije, način ostvarivanja opšteg interesa u oblasti kinematografije, kao i druga pitanja od značaja za obavljanje kinematografskih delatnosti.

Kinematografiju, u smislu ovog Zakona, čine produkcija, distribucija i javno prikazivanje kinematografskog dela. Delatnosti koje doprinose razvoju kinematografije jesu: obrazovanje i širenje filmske kulture, unapređenje autorskog, teorijskog i kritičkog odnosa prema kinematografiji i popularisanje filmskih i drugih audio-vizuelnih dela koja čine istoriju srpske kinematografije.

Utvrđena su značenja pojedinih izraza koji se koriste u ovom zakonu.

Utvrđeni su uslovi koje kinematografsko delo mora da ispunjava da bi se smatralo domaćim kinematografskim delom, koje kinematografsko delo se smatra koprodukcionim kinematografskim delom (većinsko bilateralno i multilateralno koprodukciono kinematografsko delo i manjinsko bilateralno i multilateralno koprodukciono kinematografsko delo. Takođe je utvrđeno šta se smatra stranim kinematografskim delom.

Propisano je da će radi podsticanja stranih producenta da u Republici Srbiji proizvode strana kinematografska dela iz člana 6. ovog zakona i koprodukciona dela iz člana 5. ovog zakona stranom producentu isplaćuju se iz budžeta Republike Srbije, u skladu sa sredstvima obezbeđenim u budžetu Republike Srbije, do 20% ukupno utrošenih sredstava za snimanje filma na teritoriji Republike Srbije, u skladu sa posebnim aktom Vlade.

Delatnošću proizvodnje, distribucije i javnog prikazivanja kinematografskog dela, shodno ovim odredbama, mogu da se bave pravna lica i preduzetnici registrovani za obavljanje kinematografskih delatnosti.

Najzad, ovim odredbama je predviđeno je da se odredbe ovog zakona ne odnose na proizvodnju i prikazivanje kinematografskih dela koja proizvode pravna lica, preduzetnici i fizička lica za ličnu, namensku ili nekomercijalnu upotrebu.

Odredbama o opštem interesu u oblasti kinematografije (čl. 10-12) propisan je opšti interes u oblasti kinematografije za čije ostvarivanje se sredstva obezbeđuju u budžetu Republike Srbije. Ovim odredbama propisano je i da se radi ostvarivanja opšteg interesa donosi Program aktivnosti za ostvarivanje opšteg interesa u oblasti kinematografije, koji utvrđuje Vlada na predlog ministra nadležnog za poslove kulture najkasnije do kraja tekuće godine za narednu godinu u skladu sa sredstvima obezbeđenim u budžetu Republike Srbije, kao i sadržinu Programa. Akt o utvrđivanju Programa objavljuje se u „Službenom glasniku Republike Srbije“.

Takođe je propisana obaveza za producenta kinematografskog dela finansiranog ili sufinansiranog sredstvima iz budžeta Republike Srbije i Jugoslovenska kinoteka da organizatoru manifestacije koju je podržalo ministarstvo nadležno za kulturu bez naknade ustupe kopiju kinematografskog dela za učešće na manifestacijama od značaja za kulturu Republike Srbije.

Odredbama o Filmskom centru Srbije (čl. 13-17) utvrđeno je da stručne poslove u oblasti kinematografije i druge stručne poslove utvrđene ovim zakonom

obavlja Filmski centar Srbije, ustanova koja obavlja delatnost u skladu sa zakonom kojim se uređuju javne službe, kao i načine obezbeđivanja sredstva za rad ove ustanove.

Nadzor nad zakonitošću rada Filmskog centra Srbije vrši ministarstvo nadležno za poslove kulture, a Filmski centar Srbije je dužan da Ministarstvu podnosi godišnji izveštaj o svom radu i godišnji izveštaj o stanju u kinematografskoj delatnosti u Republici Srbiji, na osnovu podataka iz Jedinstvene evidencije o kinematografskim delatnostima u Republici Srbiji.

Značajno je pomenuti da je ovim odredbama predviđeno da se sredstva utvrđena za finansiranje ili sufinansiranje opšteg interesa, koji se ostvaruje putem Programa aktivnosti za ostvarivanje opšteg interesa u oblasti kinematografije, koriste na osnovu javnog konkursa, kao i da se ta sredstva mogu dodeljivati kao trajno (bespovratno) učešće u finansiranju ili sufinansiranju projekata u oblasti kinematografije i kao finansijska podrška za realizaciju određenim projektima, uz povraćaj sredstava srazmerno učešću.

Ovim odredbama propisano je i finansiranje ili sufinansiranje projekata proizvodnje filmova, odnosno da radi prikupljanja predloga za finansiranje ili sufinansiranje projekata proizvodnje domaćih filmova Filmski centar Srbije dva puta godišnje raspisuje i sprovodi javni konkurs, dok se konkursi za finansiranje ili sufinansiranje projekata za druge oblasti kinematografije raspisuju najmanje jednom godišnje. Utvrđena je i dinamika sprovođenja konkursa. Predviđeno je da predlog odluke o izboru projekata po raspisanom javnom konkursu donosi komisija koju obrazuje Filmski centar Srbije, koja se sastoji od pet članova iz reda istaknutih umetnika i stručnjaka u oblasti kinematografije, a da Upravni odbor Filmskog centra Srbije na osnovu predloga odluke o izboru projekata po raspisanom javnom konkursu koju donosi komisija donosi odluku o izboru projekata i dodeli sredstava za finansiranje i sufinansiranje izabranih projekata. Predviđeno je da se protiv pomenutih odluka, može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana donošenja odluke. Ovim odredbama propisani su i kriterijumi za izbor projekata u kinematografiji koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije, a aktom ministra nadležnog za kulturu će se urediti bliži kriterijumi i merila za izbor projekata u kinematografiji koji se finansiraju i sufinansiraju iz budžeta Republike Srbije.

Odredbama o podsticanju domaće kinematografije (čl. 18-19) propisani su izvori iz kojih se obezbeđuju sredstva za podsticanje domaće kinematografije, kao i da se ta sredstva i sredstva iz drugih izvora u skladu sa zakonom, osim sredstava iz budžeta Republike Srbije, uplaćuju na poseban račun Filmskog centra Srbije.

Odredbama o jedinstvenoj evidenciji o kinematografskim delatnostima u Republici Srbiji (čl. 20-22) uređuje se Jedinstvena evidencija o kinematografskim delatnostima u Republici Srbiji i njena sadržina koju, radi formiranja baze podataka kao osnove za utvrđivanje strategije razvoja domaće kinematografije i preduzimanje konkretnih mera ekonomske i kulturne politike u oblasti kinematografije, vodi Filmski centar Srbije kao poveren posao, i čiju sadržinu i način vođenja način pribavljanja i korišćenja podataka i obrasce na kojima se podnose podaci bliže uređuje ministar nadležan za kulturu.

Propisana je i dužnost za pravno lice i preduzetnika koji obavlja kinematografsku delatnost da redovno dostavljaju bez odlaganja odgovarajuće podatke za potrebe vođenja ove evidencije, kao i dužnost da prijave promenu podataka iz Evidencije u roku od 15 dana od dana nastanka promene.

Odredbama o podsticaju filmskom programu (čl. 23-25) propisuju se mogućnost javnog prikazivanja domaćeg i koproduktionog kinematografskog dela, finansirano ili sufinansirano sredstvima iz budžeta Republike Srbije započinje u

bioskopima i na filmskim festivalima, a da drugi ovlašćeni prikazivači ova dela mogu javno prikazivati po isteku roka od šest meseci od dana početka javnog prikazivanja u bioskopima i na filmskim festivalima.

Utvrđeno je da bioskopi koji na svom redovnom godišnjem programu imaju preko 30% od ukupnih sati projekcija, domaćih i evropskih kinematografskih dela, mogu ostvariti pravo na stimulaciju programa i modernizaciju uslova za prikazivanje, na osnovu godišnjeg konkursa predviđenog ovim zakonom.

Posebno je utvrđeno i propisivanje obaveze za prikazivače kinematografskih dela da prodaju bioskopske ulaznice u skladu sa sadržinom propisanom ovim zakonom.

Odredbama o zaštiti maloletnika i zabrani diskriminacije, podsticanja nasilja i vređanje ljudskog dostojanstva (čl. 26-32) i ovo važno pitanje je našlo svoje mesto u Predlogu zakona o kinematografiji. Tako je ovim odredbama predviđeno da je pravno lice odnosno preduzetnik, koji obavlja kinematografske delatnosti dužan da prilikom stavljanja u promet ili javnog prikazivanja kinematografskog dela čija sadržina može da naškodi moralnom, fizičkom ili mentalnom razvoju maloletnika, dužan da istakne oznaku da se delo ne preporučuje licima mlađim od sedam, 14 odnosno 18 godina, u zavisnosti od kategorije tog dela. Ovim odredbama propisuje se i zabrana stavljanje u promet i javno prikazivanje kinematografskog dela kojim se zagovara ili podstiče diskriminacija, mržnja ili nasilje protiv lica ili grupe lica zbog njihovog pripadanja ili nepripadanja nekoj rasi, veri, naciji, etničkoj grupi, polu, zbog njihove seksualne opredeljenosti ili nekom drugom ličnom svojstvu, kao i izricanje mere zabrane javnog prikazivanja kinematografskog dela sa pornografskim sadržajem ili sadržajem kojim se zagovaraju ili podstiču nasilje i otvoreno vređaju ljudsko dostojanstvo. Ovim odredbama propisane su nadležnosti i postupak zabrane i stavljanja u promet tih kinematografskih dela.

Odredbom o nadzoru (član 33) uređuje se da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši ministarstvo nadležno za poslove kulture.

Kaznenim odredbama (član 34) predviđene su kazne za prekršaje.

Prelaznim i završnim odredbama (čl. 35-40) utvrđuje se: rok za donošenje podzakonskih propisa za sprovođenje ovog zakona; obaveza za pravna lica i preduzetnike koji su počeli sa obavljanjem kinematografske delatnosti pre stupanja na snagu ovog zakona da dostave odgovarajuće podatke potrebne za vođenje Jedinствене evidencije o kinematografskim delatnostima u Republici Srbiji, u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona; obaveza za pravna lica i preduzetnike koji obavljaju kinematografske delatnosti da u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona usklade svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona; obavezu Filmskog centra Srbije koji nastavlja rad u skladu sa odredbama ovog zakona, da uskladi svoju organizaciju, akte i poslovanje sa odredbama ovog zakona, u roku od 12 meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona; prestanak važenja Zakona o kinematografiji („Službeni glasnik RS”, br. 46/91, 53/93, 56/93, 67/93, 47/94, 48/94 i 101/05), kao i stupanje na snagu ovog zakona osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” i primena po isteku šest meseci od dana njegovog stupanja na snagu.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije za 2011. godinu, s obzirom na to da se ovim zakonom predviđa njegova odložena primena (šest meseci od dana njegovog

stupanja na snagu) tako da se očekuje da će se sa primenom Zakona početi sredinom 2012. godine.

Donošenjem ovog zakona obezbedi će se značajna dodatna sredstva za podsticanje domaće kinematografije, s obzirom na to da je odredbama ovog zakona predviđeno da se potrebna sredstva za podsticanje domaće kinematografije obezbeđuju od: ostvarene mesečne pretplate za Radiodifuznu ustanovu Srbije Radio televizija Srbije (RTS); sredstava ostvarenih od naknade koju emiteri, u skladu sa Zakonom o radiodifuziji, plaćaju Republičkoj radiodifuznoj agenciji (RRA) za dobijeno pravo za emitovanje programa; sredstava ostvarenih od naknade koju javni telekomunikacioni operatori plaćaju Republičkoj agenciji za elektronske komunikacije (RATEL) za dobijeno pravo za izgradnju, posedovanje ili eksploataciju javne telekomunikacione mreže, odnosno za pružanje javne telekomunikacione usluge, sredstava ostvarenih od naknade za korišćenje i dodelu radio frekvencija, sredstava ostvarenih po osnovu izdavanja sertifikata, kao i sredstava ostvarenih na ime troškova tehničkog pregleda i drugih troškova izdavanja dozvola; priloga, donacija, poklona i pomoći od domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica, i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

Imajući u vidu gore navedeno, za sprovođenje ovog zakona u 2012. i 2013. godini nije potrebno obezbediti dodatna finansijska sredstva u budžetu Republike Srbije.